

कुतस्तेजीवंतीत्यतआह विहितेनैवेति प्राक्कर्मणैवजीवंतिनत्वारंभादिति सभाजयपूजय ॥८॥१॥ यदावयंनशोचेमशोकमूलस्याज्ञानस्याभावात् तदानःअस्माकंधर्मेणआत्मनिब्राह्मण्याद्यव्यासोपजीवि
नायज्ञादिनावाकर्मणालौकिकेनवाकिंप्रयोजनंनकिमपीत्यर्थः एतद्धस्मैतद्विद्वांसआहुर्कषयःकावषेयाःकिमर्थावयमप्येष्यामहेकिमर्थावयंयक्ष्यामहइतिश्रुतेस्तत्त्वविदो नधर्माद्यनुतिष्ठंतीत्यर्थः शोका
भावेहेतुः कृतांतेति कृतांतवश्यानिअंतवंतियत्यस्मात्तस्मात् नधर्षयंतिअस्मानितिशेषः ॥ १० ॥ प्रसादोमोहादिरहित्यंप्रज्ञायाःमूलं इंद्रियाण्येवमुद्यंतिशोचंतीतियस्मैप्राज्ञाःकथयंतेसप्राज्ञइत्यध्याहृत्य
योज्यं दृश्योमोहादिर्दृश्यस्यबुद्ध्याद्यनेकभेदभिन्नस्याहंकारस्यैवधर्मो नत्वदृश्यस्यदृगात्मनइत्यर्थः ॥ ११ ॥ दर्पःआद्योस्मीत्यादिगर्वःसःमोहश्चेत्काहानिरतआह मूढस्येति नहीति तस्मात्सुखादेरागमापा

विहितेनैवजीवंतिअरोगांगादिवौकसः ॥ बलवंतोबलाश्चैवतस्मादस्मान्सभाजय ॥८॥ सहस्रिणोपिजीवंतिजीवंतिशतिनस्तथा ॥ शाकेनचान्येजीवंतिप
श्यास्मानपिजीवतः ॥ ९ ॥ यदानशोचेमहिकिंनुनःस्याद्धर्मेणवानारदकर्मणावा ॥ कृतांतवश्यानियदासुखानिदुःखानिवायन्नविधर्षयंति ॥ १० ॥ यस्मैप्रा
ज्ञाःकथयंतेमनुष्याःप्रज्ञामूलंहींद्रियाणांप्रसादः ॥ मुद्यंतिशोचंतिथेंद्रियाणिप्रज्ञालाभोनास्तिमूढेंद्रियस्य ॥ ११ ॥ मूढस्यदर्पःसपुनर्मोहएवमूढस्यनायंन
परोस्तिलोकः ॥ नद्येवदुःखानिसदाभवंतिसुखस्यवानित्यशोलाभएव ॥ १२ ॥ भवात्मकंसंपरिवर्तमानंनमादृशःसंज्वरंजातुकुर्यात् ॥ इष्टान्भोगान्नानुरुध्ये
त्सुखंवानचिंतयेदुःखमभ्यागतंवा ॥ १३ ॥ समाहितो नस्पृहयेत्परेषांनानागतंचाभिनंदेच्चलाभं ॥ नचापिहृष्येद्विपुलेथलाभेतथार्थनाशोचनवैविषीदेत् ॥ १४ ॥
नबांधवानचवित्तंनकौल्यंनचश्रुतंनचमंत्रानवीर्यं ॥ दुःखात्रातुंसर्वएवोत्सहंतेपरत्रशीलेनतुयांतिशांतिं ॥ १५ ॥ नास्तिबुद्धिरयुक्तस्यनायोगाद्विदतेसुखं ॥
धृतिश्चदुःखत्यागश्चेत्युभयंतुसुखंनृप ॥ १६ ॥ प्रियंहिहर्षजननंहर्षउत्सेकवर्धनः ॥ उत्सेकोनरकायैवतस्मात्तान्संत्यजाम्यहं ॥ १७ ॥

यित्वात्सुख्यहमितिदर्पोदुःख्यहमितिदैन्यंचनकार्यमितिभावः ॥ १२ ॥ भवात्मकंसंसाररूपं भावेतिपाठेदृश्यात्मकं संज्वरंमादृशआत्मज्ञोदेहाभिमानशून्योजातुकदाचिन्नकुर्यान्नस्वीकुर्यात् तथाचश्रुतिः
आत्मानंचेद्विजानीयादयमस्मीतिपूरुषः किमिच्छन्कस्यकामायशरीरमनुसंज्वरेदिति भोगाद्यचितनमेवविज्वरत्वेहेतुरित्याह इष्टानिति ॥ १३ ॥ अचितायामपिहेतुःसमाहितोयोगारूढः अचितत्वादेवनस्पृहा
दिमान्भवतीत्यर्थः परेषांसुखादीन्नेच्छेत् ॥ १४ ॥ समाहितत्वंचशमदमादिरूपेणशीलेनैवभवतिनबांधवादिभिरित्याह नेति शांतिनिर्विकल्पतां ॥ १५ ॥ योगविनाज्ञानंसुखंचनास्तीत्याह नास्तीति यो
गसाधनमाह धृतीति धृतिर्मनःप्राणेंद्रियक्रियाणांस्तंभसामर्थ्यं ॥ १६ ॥ योगेप्रवृत्त्यर्थलौकिकंप्रियंनिदति प्रियमिति उत्सेकोदर्पः तानूप्रियहर्षोत्सेकान् ॥ १७ ॥